

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ที่ 3 จังหวัดระยอง

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี เป็นรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการที่ได้ดำเนินการพัฒนาการเลี้ยงชันโรงในแปลงเกษตรโครงการเกษตรรวมใจ โรงเรียนทหารการสัตว์ จังหวัดนครนายก เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจ และแปลงขยายพันธุ์ชันโรงสนับสนุนแก่ผู้สนใจ ส่งเสริมการใช้ชันโรงช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่แปลงเกษตรให้แก่เกษตรกร ผู้สนใจในพื้นที่จังหวัดนครนายก และจังหวัดใกล้เคียงได้เห็นความสำคัญ รู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ เกิดการอนุรักษ์ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ในพืชไม้ผล ช่วยให้ผลผลิตที่ได้มีทั้งปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มรายได้จากกิจกรรมทางการเกษตรและกิจกรรมทางเลือกจากการเลี้ยงชันโรง ตลอดจนสร้างเกษตรกรต้นแบบเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ขยายผลสู่ชุมชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ ผู้ดำเนินงานโครงการจึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานฉบับนี้ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงาน ผู้เกี่ยวข้อง หรือผู้สนใจใช้ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น

ในโอกาสนี้ ผู้ดำเนินงานโครงการขอขอบคุณบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามโครงการบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดเป็นอย่างดี

ผู้ดำเนินงานโครงการ

ตุลาคม ๒๕๖๗

โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โดยใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

๑. ความสอดคล้อง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ(พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น ๑๕ พลังทางสังคม
- แผนแม่บทย่อย การเสริมสร้างทุนทางสังคม

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้สนองงานพระราชดำรินโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน และมีแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการภายใต้บทบาทภารกิจของงานส่งเสริมการเกษตรที่ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโครงการหลักทั้งในด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน ด้านการสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการฯ ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมเป้าหมายทั้งทหาร และประชาชน สนับสนุนในด้านความรู้ ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตรอย่างปลอดภัยและถูกต้อง เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นปัจจุบัน การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรได้มุ่งบรรลุผลสำเร็จในการขยายผลสู่การปฏิบัติของเกษตรกร โดยเกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในการทำการเกษตรและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่แปลงเกษตรและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรงของโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ตลอดจนขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีเกษตรกรที่ให้ความสนใจการเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืช อีกทั้งกิจกรรมการเลี้ยงชันโรงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนางานในแปลงเกษตรผสมผสานโครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และขยายผลสู่ชุมชน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้บุคลากรและประชาชนทั่วไปสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทหารใกล้ปลดประจำการ เกษตรกร และผู้สนใจมีความรู้ ทักษะทางด้านการเลี้ยงชันโรงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง และสามารถนำไปปฏิบัติได้
- ๓.๒ เพื่อพัฒนาเกษตรกรเป็นเกษตรกรต้นแบบถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสร และการลดการใช้สารเคมีในการกำจัดศัตรูพืช
- ๓.๓ เพื่อพัฒนาจุดเรียนรู้การเลี้ยงชันโรง การเลี้ยงผึ้งโพรงในแปลงเกษตรรวมใจ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ แปลงต้นแบบสำหรับ บุคลากรในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ประชาชนทั่วไป และขยายผลสู่เกษตรกรที่อยู่บริเวณพื้นที่ใกล้เคียงได้

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินงาน

๔.๑ เป้าหมาย

๑) นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทหารใกล้ปลดประจำการ เกษตรกร และผู้ที่สนใจในพื้นที่ จำนวน ๒๐ ราย

๒) เกษตรต้นแบบด้านการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๑ ราย

๔.๒ สถานที่ดำเนินงาน

๑) แปลงเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนทหารการสัตว์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

๒) แปลงเกษตรเกษตรกรต้นแบบจังหวัดนครนายก หรือ จังหวัดใกล้เคียง

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

๖. กิจกรรมและวิธีการดำเนินงาน

๖.๑ ประชุมเพื่อวางแผนแนวทางและกำหนดแนวทางในการดำเนินงานโครงการ

๖.๒ ประสานงาน กำหนด และวางแผนงานโครงการร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก และเจ้าหน้าที่โรงเรียนทหารการสัตว์

๖.๓ สนับสนุนและพัฒนาแปลงเรียนรู้ด้านการเกษตร(การเลี้ยงแมลงเพื่อช่วยผสมเกสรพืช) ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ ในการดำเนินโครงการ

๖.๔ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงช่วยผสมเกสรพืช สาธิตการแยกขยาย และการแปรรูปผลิตภัณฑ์ผึ้งและชันโรง ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐ ราย

๖.๕ คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและจัดทำแปลงต้นแบบ ด้านการเลี้ยงชันโรง

๖.๖ แยกขยายตรวจเช็คสุขภาพชันโรง และรังล่อผึ้งโพรง

๖.๗ ติดตาม และให้คำแนะนำบุคลากรในโครงการ เกษตรกรแปลงต้นแบบฯ และเกษตรกรผู้สนใจ

๖.๘ มอบรางวัลชันโรงแก่เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรม ภายใต้กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง

๖.๙ สรุปและรายงานผลการดำเนินงานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร และรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (E-project Management System) และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๗. แผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน	๒๕๖๖			๒๕๖๗								
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ประสานงานชี้แจงโครงการ เตรียมความพร้อมโครงการ	←→											
๒. กำหนด และวางแผนงานโครงการ	←→											
๓. ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง									←→			
๔. อบรมเกษตรกรและผู้สนใจ		←→										
๕. คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและจัดทำแปลงต้นแบบด้านการเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง			←→									
๖. แยกขยายตรวจเช็คชันโรง และรังล่อผึ้งโพรง			←→						←→			
๗. ติดตามให้คำแนะนำ			←→						←→			
๘. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน											←→	

๘. งบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๒๕,๐๐๐ บาท (หกหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ครั้งที่ ๑ งบประมาณประจำปี ๒๕๖๗ โดยใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๖ ไปพลางก่อน ใน
การดำเนินการ จำนวน ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) ประกอบด้วย

แผนงาน : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

โครงการ : ส่งเสริมดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรม : ส่งเสริมดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	รายการค่าใช้จ่าย	งบประมาณ (บาท)
๑.	การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร การเลี้ยงชันโรง	๑๐,๐๐๐
	- ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๕ ราย - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม และเจ้าหน้าที่ จำนวน ๒๕ ราย - ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกอบรม	
๒.	คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบด้านการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง	๕,๐๐๐
	- สนับสนุนพันธุ์และกล่องสำหรับเลี้ยงชันโรง - ป้ายความรู้เกี่ยวกับชันโรง - ป้ายแปลงเรียนรู้ต้นแบบ	
๓.	สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	๑๐,๐๐๐
	- ค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
รวม		๒๕,๐๐๐

ครั้งที่ ๒ งบประมาณประจำปี ๒๕๖๗ จำนวน ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) ประกอบด้วย

แผนงาน : ยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

โครงการ : ส่งเสริมดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรม : ส่งเสริมดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่	รายการค่าใช้จ่าย	งบประมาณ (บาท)
๑.	ส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๒๐ ไร่	๓๐,๐๐๐
๒.	สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	๑๐,๐๐๐
	- ค่าน้ำมัน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าที่พัก ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	
รวม		๔๐,๐๐๐

หมายเหตุ : ทุกรายการสามารถจ่ายได้ตามความเหมาะสม ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับตามเกณฑ์และระเบียบ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

๙. ผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด

๙.๑ ผลผลิต (Output)

๑. ปรับปรุงจุดเรียนรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่แปลงเกษตรผสมผสานของโครงการเกษตรรวมใจได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมสำหรับให้ของเกษตรกรและผู้สนใจเข้ามาศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง
๒. นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทหารใกล้ปลดประจำการ เกษตรกรและผู้สนใจในพื้นที่ ได้รับความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงช่วยผสมเกสรพืช การแยกขยาย-การดูแลชันโรง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๓. มีเกษตรกรต้นแบบด้านการเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง นำความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปขยายผลในครัวเรือนและ/หรือขยายผลสู่เกษตรกรในชุมชน หรือผู้สนใจ

๙.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. บุคลากรในโครงการฯ เกษตรกรและผู้สนใจ ที่ได้รับการส่งเสริม ถ่ายทอดความรู้ ทักษะการเลี้ยงชันโรง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรงตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในครัวเรือนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๒. เกษตรกรต้นแบบมีการขยายผลการเรียนรู้ด้านการเลี้ยงชันโรง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรงสู่ชุมชนที่อยู่บริเวณโดยรอบโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และพื้นที่ใกล้เคียงให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

๙.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- ๑) จุดเรียนรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงและผึ้งโพรงตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่แปลงเกษตรผสมผสานของโครงการเกษตรรวมใจได้รับการพัฒนา จำนวน ๑ หน่วย
- ๒) นักเรียนนายร้อยโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ทหารใกล้ปลดประจำการ เกษตรกรและผู้สนใจในพื้นที่ จำนวน ๒๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงช่วยผสมเกสรพืช การแยกขยาย-การดูแลชันโรง และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง
- ๓) เกษตรกรต้นแบบด้านการเลี้ยงและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง จำนวน ๑ ราย

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี

๑๐.๑ ผู้ควบคุมกำกับดูแลโครงการ

นายนิรศร์ คงสมบูรณ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
การเกษตรจังหวัดจันทบุรี

๑๐.๒ ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวปริญญ์ฉัตร อุดมประสิทธิ์กุล ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

นางสาวเยาวลักษณ์ รักษาแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๑๐.๓ คณะทำงาน

๑) นางสาวนภาพรรณ กิมศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

๒) นางสาววิลาวรรณ มาลี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

๓) นางพัฒนา คงสมบูรณ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๔) นางสาวรัตนธิดา อินทรโสภะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

๕) นางสาวปาณิสรา จันทรสุต ตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ

๖) นางสาวณัฏฐวี เพิ่มไสว ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

๑๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ จังหวัดระยอง

๒) โรงเรียนทหารการสัตว โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

๓) สำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายก

รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมและรับปัจจัยการผลิต
หลักสูตร การเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืชและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง
โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
วันที่ ๙ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ลำดับ	คำ นำหน้า	ชื่อ นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์ติดต่อ
1	นาง	จินตนา บุญรักษา	อ.บ้านนา จ.นครนายก	089 ๖781
2	นาย	ปิยะชาติ ชำนาญกิจ	บ้านนา จ.นครนายก	063 759
3	นาง	สมจิตต์ โถทอง	อ.บ้านนา จ.นครนายก	081 924
4	นาง	สุภัทร บุญมา	อ.บ้านนา จ.นครนายก	090 448
5	นาง	บานเย็น พึ่งทรัพย์	อ.บ้านนา จ.นครนายก	061 ๖997
6	นาย	เสถียร ทศนา	อ.บ้านนา จ.นครนายก	086 209
7	นาง	สังวาลย์ หลักดี	อ.บ้านนา จ.นครนายก	092 954
8	นางสาว	วาสนา ประมวลทรัพย์	อ.บ้านนา จ.นครนายก	065 872
9	นาย	สมศักดิ์ พวงทอง	อ.บ้านนา จ.นครนายก	061 129
10	นางสาว	สันต์หทัย กัณหา	อ.ปากพลี จ.นครนายก	087 258
11	นาง	วนิดา สวัสดิ์เสน	อ.ปากพลี จ.นครนายก	086 893
12	นาย	วิชัย ธรรมิกสุวรรณ	อ.ปากพลี จ.นครนายก	084 ๖936
13	นางสาว	กรรณิกา โคกกระชาย	อ.ปากพลี จ.นครนายก	098 992
14	นาย	จักรกฤษณ์ สิงหวิบูลย์	อ.ปากพลี จ.นครนายก	092 374
15	นาย	แสวง ทาอาษา	อ.ปากพลี จ.นครนายก	095 983
16	นาง	บัวไข ดียิ่ง	อ.ปากพลี จ.นครนายก	095 983
17	นาย	อนุพงศ์ ชูสืบสาย	อ.ปากพลี จ.นครนายก	083 524
18	นางสาว	สินวน เจริญนาค	อ.บ้านนา จ.นครนายก	090 19
19	นางสาว	ณิชาพัชญ์ จินตนา	แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี	084 84
20	นาย	ธนนชัย พัฒนไพบูลย์	อ.พระสมุทรเจดีย์ จ.สมุทรปราการ	084 22
21	นาย	เอกพงษ์ พันธุ์ศิริ	อ.บ้านนา จ.นครนายก	063 38
22	นางสาว	ประนอม เป้าวันดี	อ.เมือง จ.นครนายก	081 07

ผลการดำเนินการฝึกอบรมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๑. ผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๑ เชิงปริมาณ

๑) กิจกรรม ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร การดูแลชั้นโรง ฝึกอบรม การเลี้ยงชั้นโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืชและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชั้นโรง วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

วิธีการ :

๑. บรรยายความรู้เรื่องการเลี้ยงชั้นโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืช
 ๒. สาธิตและให้ผู้ฝึกอบรมฝึกแยกขยายรังชั้นโรง การเก็บน้ำผึ้ง การเก็บชั้นผึ้ง และการจัดการรังหลังแยกขยายพันธุ์/สังเกตสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมของชั้นโรงของแต่ละรัง
 ๓. บรรยายการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชั้นโรงพร้อมฝึกปฏิบัติโดยใช้ผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชั้นโรง
- การทำสบู่เหลวน้ำผึ้งชั้นโรงโพโรลิส

สถานที่ดำเนินการ : ณ โรงเรียนทหารการสัตว กรมการสัตวทหารบก จ.นครนายก

ผลการดำเนินงาน : ๒๕ ราย

งบประมาณที่ใช้ไป : ๙,๙๕๐ บาท

๑.๒ เชิงคุณภาพ

๑) มีการนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการไปแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้

๒) มีการรวมกลุ่มเกษตรกรแลกเปลี่ยนความรู้/ประสบการณ์ การประยุกต์ใช้ และช่องทางการตลาด

๓) เกิดความตระหนักถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ ในชุมชน

๒. ผลการดำเนินงานรายกิจกรรม

๒.๑ กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร การเลี้ยงผึ้งชั้นโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืชและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชั้นโรง

บรรยายความรู้เรื่องการเลี้ยงชั้นโรงเพื่อช่วยผสมเกสรพืช

ฝึกปฏิบัติการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผึ้งและชันโรง (สบู่เหลวน้ำผึ้งชันโรงโพรโพลิส)

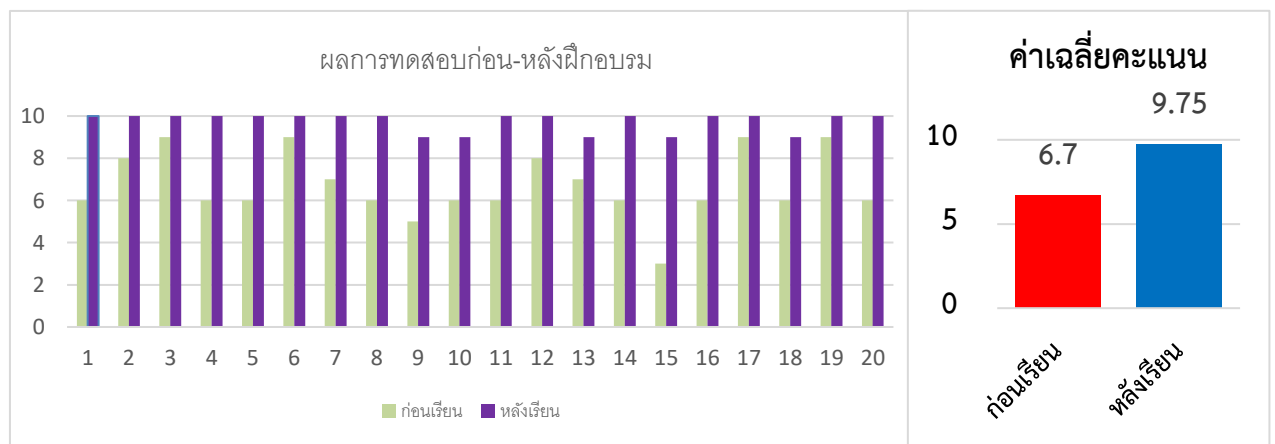
สาธิตและให้ผู้ฝึกอบรมฝึกแยกขยายรังชันโรง จำนวน ๒ กลุ่ม และการเก็บน้ำผึ้ง

สนับสนุนกล่องเลี้ยงชันโรงให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมอบรม เพื่อเป็นวัสดุต้นแบบในการเลี้ยงชันโรง และมอบผลิตภัณฑ์แปรรูปที่ได้จากการฝึกปฏิบัติ

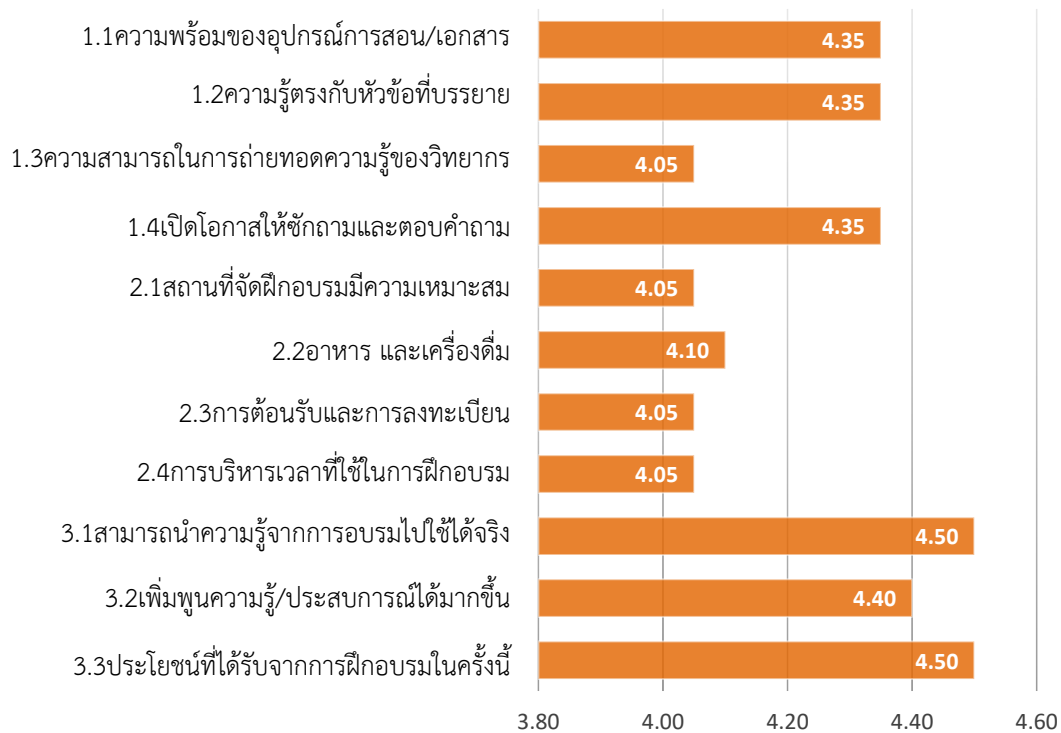

ผลการวัดความรู้ ก่อน - หลัง การได้รับการถ่ายทอด ความรู้ - เนื้อหา - กิจกรรม

จากผลการทำแบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการเลี้ยง การจัดการชันโรงมากขึ้น จากผลค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของเกษตรกรมีคะแนน ๖.๗ คะแนน และผลค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของเกษตรกรมีคะแนน ๙.๗๕ คะแนน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบก่อน - หลังเรียน พบว่ามีค่าเฉลี่ยคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนสูงขึ้น ๔๕.๕๒ เปอร์เซ็นต์

ผลการประเมินความพึงพอใจในการบริการหลังการฝึกอบรม

*หมายเหตุ ระดับความพึงพอใจ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มาก

๒.๒ คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบด้านการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผึ้งและชันโรง

นาย เสถียร ทัศนาศู ที่อยู่ หมู่ ๖ ตำบลป่าชะ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก โทร. ๐๘๖ - ๐๐๙๘๒๐๙ วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓ มอบรางวัลชนะเลิศชันโรง พร้อมป้ายเกษตรกรต้นแบบการเลี้ยงชันโรง และป้ายถ่ายทอดองค์ความรู้การเลี้ยงชันโรง แก่เกษตรกรต้นแบบ เพื่อใช้สำหรับถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้สนใจต่อไป

๒.๓. กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๒๐ รัง

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๗ จัดกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงชันโรง ภายใต้โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อสนับสนุนรังพันธุ์ชันโรงแก่เกษตรกรเป้าหมาย (ที่ผ่านการฝึกอบรมในวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) จำนวน ๒๒ ราย ณ อาคารแปลงเกษตรรวมใจ โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครนายก

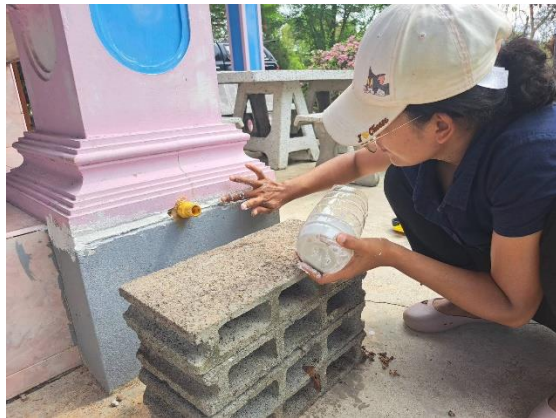

๒.๔ กิจกรรมติดตามงาน

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗ ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรต้นแบบการเลี้ยงชันโรง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ นายสมหมาย เกตุแก้ว ณ ตำบลป่าชะ อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก พบว่าเกษตรกรต้นแบบสามารถขยายรังชันโรงได้เพิ่มขึ้นจำนวน ๕ รัง จากรังที่ได้รับการสนับสนุนรังพันธุ์ จำนวน ๒ รัง และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงชันโรงให้แก่เกษตรกร และผู้ที่สนใจเข้าศึกษา ณ จุดเรียนรู้ในแปลงเกษตรของตนได้

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗ ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรผู้เข้าอบรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ (เพิ่มเติม) ด้านการต่อรังชันโรงให้กับ นางบานเย็น พิงทรัพย์ ณ ต.ป่าชะ อ.บ้านนา จ.นครนายก

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๗ ติดตามเยี่ยมเยียนเกษตรกรผู้เข้าอบรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ในพื้นที่ อ.ปากพลี จ.นครนายก พบว่าเกษตรกรในพื้นที่มีการรวมกลุ่มเพื่อเตรียมพัฒนาสบู่เหลวน้ำผึ้งชันโรงร่วมกับอาจารย์จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้มีกลิ่นที่หลากหลายขึ้น และด้านการเลี้ยงชันโรงพบว่าเกษตรกรในพื้นที่ส่วนใหญ่มีความต้องการเลี้ยงชันโรงเพื่อช่วยผสมเกสร โดยมีวิธีการเลี้ยงทั้งแบบการแยกขยายรัง การต่อรังชันโรง และการนำรังชันโรงที่พบในพื้นที่มาเลี้ยงในกล่องเลี้ยงเพื่ออนุรักษ์และเพิ่มประชากร

วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗ พัฒนาจุดเรียนรู้แปลงเกษตรรวมใจ ตั้งกล่องล่อผึ้งโพรงใหม่จำนวน ๒ รัง แยกขยายรังชันโรงจำนวน ๑ รัง และตรวจเช็คสุขภาพรังชันโรง จำนวน ๒๔ รัง ณ แปลงเกษตรผสมผสานโครงการเกษตรรวมใจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครนายก

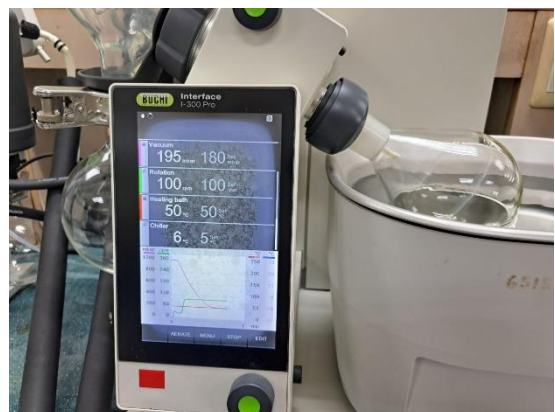
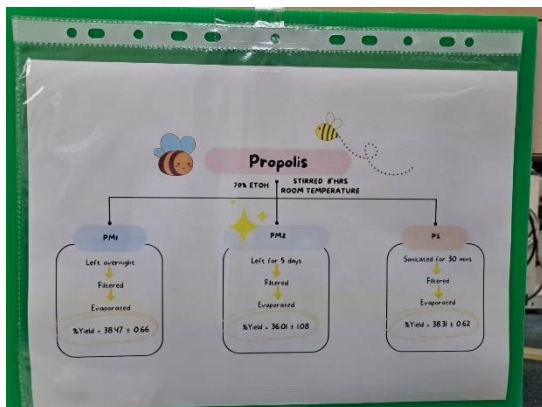
วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ตรวจเช็คสุขภาพรังชันโรง จำนวน ๙ รัง บริเวณรอบพระตำหนักที่ประทับ ณ โรงเรียนทหารการสัตว์ กรมการสัตว์ทหารบก จังหวัดนครนายก พบว่าจำนวนกลุ่มถ้วยตัวอ่อนมีปริมาณหนาแน่น และกล่องเลี้ยงเริ่มชำรุด จำนวน ๗ รัง จึงดำเนินการเปลี่ยนรังและแยกขยายรังเบื้องต้น จำนวน ๒ รัง

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗

ติดตามการต่อยอดงานด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงชันโรงในพื้นที่อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก ที่ผ่านการอบรมการเลี้ยงชันโรงภายใต้โครงการเกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ -๒๕๖๗ โดยมีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดนครนายก และทีมอาจารย์จากคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมให้คำแนะนำและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการใช้โรงงานกลางเพื่อผลิตเครื่องสำอางสารสกัดจากพรอพอลิส ณ อาคารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐานและสามารถขจัดแจ้งเครื่องสำอางต่อไปได้ในอนาคต

วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๗

ดำเนินการเปลี่ยนรังและแยกขยายรัง จำนวน ๓ รัง บริเวณรอบพระตำหนักที่ประทับ ณ โรงเรียนทหารการสัตว
กรมการสัตวทหารบก จังหวัดนครนายก พบรังล่มจำนวน ๑ รัง รวมจำนวนรังทั้งสิ้น ๑๑ รัง

๓. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่จะพัฒนางานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๑ การจัดสรรงบประมาณกิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงชันโรงควรอยู่ในรอบเดียวกับกิจกรรมการ
ถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเรียนรู้ทดลองเลี้ยงและแยกขยายได้ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถ
ติดตามบันทึกผลข้อมูลได้เพิ่มขึ้น

๓.๒ แบบจัดเก็บข้อมูลและการติดตามผลการดำเนินงานโครงการ ในหัวข้อที่ ๓.๒ (ส่วนที่ ๓)
สอบถามเรื่อง ผลผลิตต่อปี และราคาจำหน่ายผลผลิต รายได้และต้นทุนทางการเกษตรในปีที่ผ่านมา
เนื่องจากเกษตรกรบางราย เพิ่งเริ่มดำเนินการกิจกรรมทางการเกษตรภายในแปลง อีกทั้งเกษตรกรบางรายมี

การปลูกพืชในรูปแบบผสมผสาน มีพื้นที่ในการทำเกษตรน้อย และไม่ได้มีการจัดเก็บข้อมูลรายได้-ผลผลิต ตั้งแต่เริ่มปลูก จึงทำให้การจัดเก็บข้อมูลไม่สามารถเก็บได้ครบถ้วน

๒.๒ มีเกษตรกร/ประชาชนทั่วไปสนใจในการเลี้ยงชันโรง จึงควรมีการสนับสนุนให้เกษตรกรในพื้นที่เข้ารับการฝึกอบรมและมีกิจกรรมโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยให้คนในพื้นที่เป็นเครือข่ายในการเผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้

๒.๔ ควรมีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแปลงเกษตรและพัฒนาแม่พันธุ์ ให้มีปริมาณและความหลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นแหล่งศึกษาทางเลือก และเป็นแหล่งพันธุ์ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่หรือทหารที่สนใจ